
Protokoll

Møte i faggruppe for mikrobiell økologi

Dato: 07.03.2019, kl. 11:00-16:00

Sted: VKMs lokaler, Sandakerveien 24 C, Inngang D 11.

Møteleder: Yngvild Wasteson

Deltakere

Bjørnar Ytrehus, Elisabet Henie Madslie, Pål Trosvik, Erik Joner, Øivind Bergh, Yngvild Wasteson, Kaare Magne Nielsen, Ole Martin Eklo og Siamak Yazdankhah (referent)

Via Skype i Trondheim:

Kine Rautio Øverland- Miljødirektoratet

Silje Veie Veiseth (bare sak 4)

Forfall: ingen

1. Velkommen, fravær, habilitet og godtgjøring

Faggruppelederen ønsket velkommen til møtet. Medlemmene fikk muntlig forespørsel om habilitet og ingen erklærte seg inhabile i sakene som skulle diskuteres eller behandles på møtet.

2. Godkjenning av møteinnkalling og dagsorden

Innkalling og dagsorden ble godkjent. Ingen kommentarer til protokollen fra forrige møte i faggruppen (16.11.2018).

3. Kort orientering fra det siste møtet i Hovedkomiteen

Faggruppelederen hadde et kort referat fra det forrige møtet i hovedkomiteen (14.11.2019).

Blant de viktigste sakene var genomredigeringsteknikker som er en selvinitiert vurdering og et kunnskapsgrunnlag for overvåking av fremmedstoffer i mat, inntak av energidrikker og

---

koffein blant barn og unge, mikroplast: forekomst og implikasjoner for mattrygghet og miljø i Norge, risikovurdering av dioksiner i mat.

Protokoller fra møter i hovedkomiteen publiseres på VKMs nettsider.

4. Orientering om Environmental Risk Assessment (ERA) av GMO-legemidler

Kine Rautio Øverland og Silje Veie Veiseth fra Miljødirektoratet hadde en interessant og grundig gjennomgang og presentasjon av regelverk og saksgang om genmodifiserte legemidler, både når det søkes for utføring av kliniske studier i Norge og markedsføringstillatelse. Det er Miljødirektoratet som har ansvaret for ERA i disse sakene. Rollen til andre organisasjoner som Legemiddelverket og Bioteknologirådet ble også forklart og diskutert.

ERA-saker blir IKKE diskutert på faggruppemøter på grunn av konfidensialitet, men sekretariatet har laget en liten gruppe og lager en respons eller rapport som blir sendt til Miljødirektoratet.

5. Saker til behandling/orientering

Genredigeringsprosjektet- mikrobiologi

Faglig leder av prosjektet, Kaare M. Nielsen, gikk gjennom utkast til rapporten og presenterte status på dette arbeidet. Prosjektet er delt i flere del-grupper: Dyrehelse/dyrevelferd, plantehelse, mikrobiologi, mat og fôr og biodiversitet. Mikrobiologidelen er forankret i faggruppe for mikrobiell økologi. Del-prosjektene dyrehelse/dyrevelferd, plantehelse og mikrobiologi forankres i andre delprosjekter: mat og fôr og biodiversitet. Etter planen skal hovedrapporten være ferdig i 2019.

Helse- og miljørisikovurdering av mikroorganismer brukt i rengjøringsmidler

Faglig leder i prosjektet, Elisabeth Madslie, medlem av faggruppen for mikrobiell økologi orienterte om status i saken. Miljødirektoratet ber VKM om å foreta en vurdering av mikroorganismer brukt i rengjøringsmidler med mikroorganismer som aktivt virkestoff. Gruppen hadde oppstartsmøte 10.01.2019. Arbeidsgruppen består av:

Elisabeth Madslie, faglig leder og medlem av faggruppen for mikrobiell økologi

Øivind Bergh, medlem av faggruppen for mikrobiell økologi

Erik Jøner, medlem av faggruppen for mikrobiell økologi

Pål Trosvik, medlem av faggruppen for mikrobiell økologi

Siamak Yazdankhah, VKM-sekretariat

Nana Asare, VKM-sekretariat (prosjektleder)

Mandatet ble diskutert på faggruppemøtet. Faggruppen foreslo at følgende i bestillingen fjernes: «Gi en vurdering av fordeler og ulemper av rengjøringsmidler som inneholder mikroorganismer fremfor kjemikalier».

Etter planen leveres rapporten til Miljødirektoratet, i juni 2019.

Risk assessment of antimicrobial resistance in wastewater treatment processes

Faglig leder av prosjektet, Yngvild Wasteson, orienterte om saken. Gruppen hadde sitt første møte i januar i år. Dette er en felles bestilling fra Miljødirektoratet og Mattilsynet.

Bakterier som er resistente overfor antimikrobielle midler finnes i de fleste miljøer. Det er blant annet funnet resistente bakterier i avløpsvann, avløpsbehandlingsanlegg, vann, sedimenter og jord. Antibiotika, soppdrepende midler, desinfeksjonsmidler og tungmetaller regnes å utvikle resistens hos bakterier. Utbredelsen av resistente bakterier er forventet å være spesielt høy i renseanlegg, fordi renseanlegg mottar avløpsvann fra husholdninger, industri og sykehus hvor det brukes antimikrobielle midler. Avløpsvann fra renseanlegg kan derfor være en kilde til spredning av antimikrobiell resistens (AMR) i miljøet.

Prosjektgruppen består av:

Yngvild Wasteson - VKM-medlem, faggruppen for mikrobiell økologi (faglig ansvarlig)

Elisabeth Madslie - VKM-medlem, faggruppen for mikrobiell økologi

Erik J. Joner - VKM-medlem, faggruppen for mikrobiell økologi

Henning Sørum – Professor, NMBU

Hege Blix – Professor, UiO

Wolfgang Uhl – Professor, NIVA

Jakob Ottoson – Mikrobiolog, SLV Sverige

Siamak Yazdankhah - VKM-sekretariatet

Tron Gifstad - prosjektleder, VKM-sekretariatet

Faggruppen for mikrobiell økologi er faglig ansvarlig og vil godkjenne rapporten. Rapporten skal etter planen publiseres i desember 2019.

6. Nye saker

Ingen

7. Nytt fra Miljødirektoratet

Kine Rautio Øverland er faggruppens nye kontaktperson i Miljødirektoratet.

Silje Veie Veiseth er VKMs kontaktperson når det gjelder GMO-legemidler.

8. Nytt fra sekretariatet

Direktør i VKM, Lars Hanssen, går av med pensjon i mai 2019. Stillingen er lyst ut. Det var 15 søkere til stillingen. Ansettelsesprosessen er i slutfasen og en ny direktør er antakelig på plass i løpet av våren.

9. Saker til hovedkomiteen

Ingen

10. Møter o.a. av felles interesse

Advanced Therapy Medicinal Products, Cell and Gene Therapy - From Promise to Cure, 4-5 JUNE 2019 VILNIUS, LITHUANIA. Dette er en konferanse som er relevante for GMO-legemiddelsakene våre.

Siamak fortalte veldig kort om sitt foredrag om antimikrobiell resistens på XVI. International IUGEN Winter School, University of Istanbul.

11. Eventuelt

Ingen saker

12. Nye møtedatoer

Neste møte i faggruppen er planlagt i mai 2019. Koordinator sender en Doodle med alternative datoer.